

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TARSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Váár L. könyv- és papírkerekedése Csikszereda, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések és előfizetési díjak is küldendők.

— Telefon hívószám 20. —

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. ÉLTHES GYULA

Megjelenik minden szerdán.

Előfizetési ár: Egész évre 12 kor. (Külföldre 16 K.)
Félévre 6 kor. Negyedévre 3 kor.
Hirdetési díjak a legolcsóbban számítottak
Kéziratok nem adnak vissza.

Van pénz bőven!

A ránk kényszerített háboruban azért küldtük sietve seregeinket hátárainkra, hogy védelmezzék meg hazánk földjét az ellenségek betöréseitől. És az Alföld sik rónait, a Duna, Tisza, Maros vidékeit csakugyan nem taposta sem kozák ló, sem oláh bocskor. Fiaink megőrizték minden gonosztól és a magyar föld viszont hálás lett oltalmazóihoz. Adott elég termést, hogy nemcsak magunknak, hanem velünk együtt harcoló szövetségeseinknek is jutott belőle. Isten segítségével most is kibírjuk az új termésig, ha most nyár elején nélkülözések közt is, mert már ilyenkor aratás előtt még békeidőben is fogytán vannak a készletek. A hálás magyar föld eltart bennünket.

És nemcsak a kenyérmagvával tart el, hanem ontotta és ontja dusan a pénzmagot is. Amit az áldott föld terem, mindazt százféle módon és soha nem remélt magas árakért lehetett és lehet pénzzé tenni. Magyarország egész lakosságát, még pedig nemcsak a mezőgazdasággal foglalkozókat, hanem az iparos és kereskedő osztályt is általában mindenkit voltaképpen a föld lát el mindennel, ami az életfentartáshoz és vagyonygyűjtéshez szükséges.

A szántóvető ember ennek a hűséges földnek terméseit aratja, a bányász ennek kincsestárait aknázza ki, az iparos ennek nyersterményeit dolgozza fel, a kereskedő a föld hozadékait adja tovább — mindenki busás haszonnal. Még a készpénzből élő fogyasztó közönség is, az alapforrást tekintve, csak a jó áldott magyar földből kapja a fizetését. Mindenki a föld gyapját nyirja.

A háboru remélhetőleg utolsó esztendejében fokozott mértékben kell tehát hálásnak lennünk a hazai föld iránt. Határait majd megvédi vitéz katonáink fegyverrel, vérrel, de nekünk itthonmaradtaknak is oltalmaznunk kell pénzzel, áldozatkészséggel. Mert igaza lehet az angol miniszter kérkedő szavának, hogy az nyeri meg a háborut, akinél az utolsó ezüst golyó lesz. Mutassuk meg, hogy nálunk pénzből is több van, mint ellenségeinknél, mert az övéké külföldre vándorolt, a miénk itthon maradt. Az istenadta

magyar föld a háboru alatt kévékben termette a pénzkalászkodat is. Van pénz bőven. Némelyeknél egész garmadákban. Hát hozzá kell nyulni a garmadákhöz és vinni sietve, elraktározni a hatodik hadikölcsönbe! Akinek csak egy marékkal termett, az is vigyen néhány szemet a haza oltárára, viszonthálálul a hűséges magyar föld iránt.

Gyalóky főispán körútja.

Csikszereda, május 15.

Hirt adtunk már arról, hogy Gyalóky Sándor főispán a vármegye közéletének, a visszatelepítési akciónak és a tavaszi gazdasági munkák elvégzésének helyszíni megvizsgálása végett a gyergyói részeket beutazta. Az elmúlt héten fáradhatatlan főispánunk dr. Sándor Gyula főszolgabíró kíséretében a felsíki járás községeit látogatta meg. A napokban pedig a szép- és kászonalcsiki járásba száll ki.

Utazásának eredményéről a következőket jelenthetjük:

A főispán a legkisebb részletekig informáltatja magát és ahol szükséges, nyomban megteszi intézkedéseit. Magánygyúrással állapította meg, hogy a kiadott rendelkezések a fennforgó nehézségek dacára példás pontossággal és lelkiismeretességgel teljesítettek. Általában elmondhatjuk, hogy minden megtörtént a jövőre nézve, mely elé a legteljesebb bizalommal tekinthetünk.

A visszatelepítés tulnyomó részben már megtörtént, az elmenekült lakosság ismét elfoglalta feldúlt tűzhelyeit és tekintetben semmiféle zavar nem fordult elő. A visszatelepült lakosság tulnyomó része természetesen a mezőgazdák köréből került ki, akiket a visszatérésben eddig is a katonai okok miatt kiadott tiltó rendszabályok akadályoztak meg. Most örömmel és bizalommal eltertek vissza elhagyott hajlékaikba, melyeket hamarosan rendbe hoznak, hogy újból normalis életet kezdjenek. A visszatérő menekültek mindenütt a legszükségesebb élelemmel elláttattak és a napokban kerülnek kiosztásra a „Pro Transsylvania“ által a menekült gyermekek részére adományozott ruhák és cipők.

A közéleti terén nem léphetünk fel olyan kívánalmakkal, mint normalis időben. Ezt jól tudja a közönség is, melytől a haza érdeke sok önmegtartóztatást, nélkülözést és türelmet kíván. Csak most szólt a magyar nemzethez Ő Felsége, elismerését és köszönetét fejezve ki a front mögött kitaró gazdáknak és ipari munkásoknak és a példás magatartásu magyar nőknek. Kitarást kér és kíván ifju királyunk továbbra is, mert éppen a legközelebbi hónapok-

ban kell a lehető leggazdaságosabban takarékoskodnunk az élelemmel, a kenyérral, hogy minden nagyobb rázkódás nélküli érvünk be az új termésig. Mindenkit hasson át a tudat, hogy élelmezésünk csak úgy van biztosítva, ha kitarunk és a legkisebbre szabjuk adagjainkat. Még akkor is sokkal jobban vagyunk, mint a gazdag és döllyős angol, melynek királya most azt kívánja tőle, hogy érje be naponként a kenyér eddigi adagjának egynegyedével.

Csikvármegye június közepéig már megkapta azt a lisztmennyiséget, mely az eltartásra szoruló élelmezésére szükséges. Egyéb élelmickek is most már nagyobb mennyiségben és sűrűbben érkeznek. A közönségen most a sor, hogy a nagy időkhöz mért takarékosággal és magatartással teljesítse a front mögöttiekre háruló hazafias köteleességét, ugyanazzal az elismerésre méltó kitarással és önmegtartóztatással, amint azt a menekülés súlyos megpróbáltatásai alatt tette. A hatóságok minden lehető elkövetnek, hogy panaszra minél kevesebb ok legyen és a lehetőség határain belül a még mutakozó hiányok is mielőbb pótoltsanak.

A tavaszi gazdasági munkák, a várakozáson felül, a vármegye minden részében példás szorgalommal és lelkiismeretességgel csaknem teljesen elvégztettek. A kormány és az Erdélyrészi Visszatelepítő Bizottság gondoskodott arról, hogy a vármegye vetőmag szükséglete biztosítsák. Gyalóky főispán megállapította, hogy a vetőmag szükséglet bőségesen fedeztetett és mindenütt teljes kielégítést nyert. A hatóságok a mezőgazdasági munkák elvégzését szigorúan ellenőrizték. A vármegye mezőgazdasági művelés alatt álló területe teljesen bevettett, illetve e hó végéig bevettetik. Semmivel sem lesz kevesebb bevettett területünk, mint az elmúlt évben. Őszi vetésünk ugyan kevesebb van, de ez most pótoltatott tavasziakkal. A vármegye részére összesen 210 vagon árpa és zab vetőmag érkezett, mely a szükségletet bőségesen fedezte. A mezőgazdasági munkák elvégzésében igen nagy segítséget nyújtott a katonaság, mely mindenütt előzékenyen támogatta a mezőgazdákat.

Csikvármegye nehéz megpróbáltatásokon ment át és ma is nehéz napokat él. De vármegyénk lakosságának megvan az a felemelő, jóleső tudata, hogy köteleességét itthon, közvetlenül a front mögött, lelkiismeretesen és hazafiasan teljesítette. Ez a jóleső tudat, amit a végzett munka ad meg, teljes bizalommal tölt el mindenkit a legközelebbi jobb jövő iránt, mely már nem lehet messze és amely felszabadítja lelkünket a lidércnyomás alól.

— **A király a nemzethez.** Ő Fel-sége Károly király Tiszához kéziratot intézett. Ki kell tartanunk — írja — az új termésig. Szíve sugallatát követve szól a nemzethez. Atérzi a nemzetnek áldozatkészségét, türelmét, hálásan méltányolja az egész lakosság erejének csodálatra méltó megfeszítéséért. Benső köszönetét fejezi ki a nőknek is, akik kiérdemelték a haza elismerését. Isten Áldását kéri a nemzetre.

— **Junius tizenkettedikére összehívják a parlamentet.** A Keleti Értesítő jelenti, hogy az országgyűlést junius 12-ikére összehívják. Az ülés csak rövid lesz, mert csak a tisztviselők fizetésének javítását és az indemnitást fogják tárgyalni.

A háboru.

A franciák és az angolok által öt héttel ezelőtt megkezdett offenzíva, mely arányaiban és az előkészületek tökéletességét tekintve, páratlanul áll a haditörténelemben, nem hozta meg a nyugati szövetségeseknek az óhajtott sikert. Az angolok négyszer, a franciák pedig három ízben vezették rohamra a katonák százazreit, hogy a németek megingatott hadállásait áttörhessék.

Az erőszakolt kísérletek s az ebben a gyilkos háboruban is példátlanul nagy áldozatok azonban eddigelé eredményteleneknek bizonyultak. A németek acél-fala megingathatatlan, s az ellenség sok drága véren megvásárolt helyi sikerei nem állanak arányban a hozott áldozatokkal. A főcélról: a német vonal áttörésétől pedig a nyugati szövetségesek távolabb állanak, mint állottak az offenzíva megkezdése előtt.

A több hetes offenzívában, mely a támadókat arra készítette, hogy folyton újabb s újabb hadosztályokat vigyenek a harcra, most már hamarosan szünet várható, mivel a megtizedelt francia és angol csapatokat a teljes dezorganizálás elkerülése céljából, pihentetni és újból rendezni kell.

Az entente háborus céljait tekintve, legalább is valószínű, hogy rövidebb vagy hosszabb pihenő után az angol-francia offenzíva ismét újabb lendülettel fog megindulni.

A németek ellenállását a később várható akciók sem fogják megingatni, sőt a háboru elnyújtása szövetségeseinket esetleg arra sarkalhatja, hogy a többszörös támadásokban kimerült ellenség ellen támadólag lépjenek fel.

A nyugati hatalmak offenzíváját kezdettől fogva hátrányosan befolyásolta az oroszországi forradalom, mert ámbátor mind a francia, mind az angol katonák szelleme ma is kifogástalan, a hónapokon át az egységes front és a közös támadás jegyében előkészített nyugati offenzíva végrehajtói mégis fájdalmasan érzik az orosz szövetséges teljes tértelenségét. És legalább is kérdéses, vajjon az esetben, ha London és Páris a tél folyamán sejtette volna az oroszországi fordulat bekövetkezését, épp oly büszkén visszautasították-e volna a központi hatalmak decemberi békeajánlatát, mint a hogy tették? De amikor kitört a forradalom, a nyugati offenzíva már olyan előkészületi stádiumban volt s még annyira fel voltak csigázva az entente népek háborus reményeigi, hogy Angliának és Francia-

országnak meg kellett vivni a döntő harcot.

Nevezetes dolog, hogy a tengeri uralmára büszke Anglia a szárazföldön keresi a döntést, ami egymagában is komoly bizonyítéka annak, hogy az angolok tengeri uralma megrendült. Ha az angolok ma is még korlátlan urai lennének a tengernek, nem a szárazföldön, hanem a vizen és a német kikötőkben próbálnának halálos csapást mérni a gyűlölt ellenfélre. De a skageraki útközet gyászos kimenetele, a buvárhajó veszedelemmel szemben mutatkozó tehetetlenség és az a körülmény, hogy az angoloknak a német vizektől és kikötőktől való távolmaradása Capelle német tengernagyot arra készítette, hogy gunyos szavakkal invitálja az angol tengerészetet a német flottabázisok felkeresésére: kétségtelenül azt bizonyítják, hogy Nagybritánia presztizsét és tengeri uralmát Németország már alaposan kikezdte. Capelle tengernagy a buvárhajók sikeréről szóló és a világ bámulatát kiérdemlő jelentésének a hatását Bonar Law sem volt képes meggyengíteni, ami annál fájdalmasabban érintheti az ugyancsak inséges állapotra jutott angolokat, mivelhogy a német aviatika is fölényesen győztesen került ki az angol-francia-amerikai repülőrajokkal heteken át vívott harcokból. A szárazon, a tengeren és a levegőben megvert nyugati népeknek csekély vigaszul szolgálhat, hogy Oroszország és Itália mulasztása pótlándó. Sarrail tábornok offenzív fellépéssel iparkodik most biztosítani az entente front egységes jellegét. Az entente macedonai kirendeltsége máris véresen lakolt Sarrail tábornok e meggondolatlan ságáért.

A hatodik magyar hadikölcsön.

A hosszan elhúzódó háboru nagy pénzügyi követelményeket támasztván az államhatalommal szemben, a hadiszükségletek zavartalan ellátása céljából új hadikölcsön kibocsátása vált szükségessé. A hadviselés költségeinek fedezésére a pénzügyminiszter ezuttal kizárólag 6%-kal kamatozó adómentes járadékkölcsön-kötvényeket bocsát nyilvános aláírásra. A pénzügyminiszter tehát ez alkalommal is közvetlenül fordul a közönséghez.

Az aláírás tartama és az aláírási helyek.

Az aláírás időtartama 1917. május 12-től junius 12-ig bezárólag terjed. Aláírási helyekül fognak szerepelni az összes állami pénztárak és adóhivatalok, a postatakarékpénztár és annak közvetítő helyeiül szolgáló összes postahivatalok, valamint az összes számottevő hazai pénzügyintézetek.

A címletek nagysága.

A kibocsátásra kerülő és 6%-kal kamatozó járadékkölcsön kötvényei 50, 100, 1000, 5000 és 10000 koronás címletekben fognak kiállítani.

Az aláírási ár.

A 6%-kal kamatozó járadékkölcsön-kötvény kibocsátási ára tulajdonképpen 97 K 13 f-rel van számítva. De arra való tekintettel, hogy a járadékkötvény kamatozása csak folyó évi augusztus 1-én veszi kezdetét s a jegyzéstől 1917. augusztus 1-ig járó kamatok az aláírási árba be vannak számítva, a kötvény aláírási ára minden 100 korona névértékért a következő összegekben van megállapítva:

1. arra az esetre, ha az aláírásakor az aláírt összeg egész ellenértéke befizetettik:
 - a) az 1917. évi május 12-től május 25-ig bezárólag történő aláírás esetén 96 K;
 - b) az 1917. évi május 25-ét követő időben 1917. évi junius 12-ig bezárólag történő aláírás esetén 96 korona 30 fillér;
2. ha pedig az alább ismerttetendő kedvezményes (részletekben történő) fizetési módozat

vétetik igénybe, az aláírási határidő egész tartamára szólólag 96 K 80 f-ben.

Kamat-esedékesség.

A hatodik hadikölcsön járadékkötvényei minden év február és augusztus 1-én lejáró félelvi utólagos részletekben évi 6%-kal kamatoznak; az első szelvény 1918. évi február 1-én esedékes. Az aláírástól 1917. augusztus 1-ig járó kamatok az aláírási árba vannak beszámítva.

Befizetési hely.

A kölcsönre történő jegyzéseknél az aláírt összegek ellenértéke az aláírási helynél fizetendő be és az aláírási áron felül az aláíróval szemben sem folyó kamat, sem jutalék felszámításának helye nincs.

Részletfizetési kedvezmény.

Az esetben, ha a 6%-os járadékkölcsönre aláírt összeg 100 koronát meg nem halad, az aláírás alkalmával az aláírt összeg egész ellenértéke befizetendő. A 6%-os járadékkölcsönre történő és 100 koronát meghaladó aláírásoknál ellenben a befizetés részletekben is teljesíthető. Ez esetben az aláírás alkalmával az aláírt összeg 10%-a biztosítékképpen leteendő és pedig készpénzben vagy megfelelő értékű papirokban. A részletek pedig a következőképp fizetendők:

- a jegyzett összeg ellenértékének 25%-a legkésőbb 1917. junius 26. ig,
- a jegyzett összeg ellenértékének 25%-a legkésőbb 1917. július 7. ig,
- a jegyzett összeg ellenértékének 25%-a legkésőbb 1917. július 17. ig,
- a jegyzett összeg ellenértékének 25%-a legkésőbb 1917. július 28. ig.

Az utolsó befizetés alkalmával az aláírási hely a letett biztosítékokat elszámolja, illetőleg visszaadja.

A jegyzési nyomtatványok.

A jegyzés céljaira szolgáló nyomtatvány-úrlapok az összes aláírási helyeknél díjtalanul kaphatók. Ily nyomtatványok hiányában az aláírás levelileg is történhetik.

A befizetési elismervények kiállítása és a végleges címletek kiadása.

A befizetés alkalmával az aláíró fél az aláírási helytől pénztári elismervényt kap, amely a fél kívánságára 1917. július 5-étől kezdve a m. kir. pénzügyminiszterium részéről kiállított ideiglenes elismervényre fog kicseréltetni, amennyiben várakozás ellenére eddig az időpontig a végleges címletek kiadására nézve, illetve a fél kívánatára kiadott ideiglenes elismervényeknek a végleges kötvényekre való kicserélésére nézve idejekorán hirdetmény útján fog a felhívás közzététetni. A végleges kötvények kiadása költségmentesen ugyanazon a helyen fog megtörténni, ahol a pénztári elismervények, illetve a fél kívánatára kiadott ideiglenes elismervények kiadattak.

Az aláíró felek a címletbeosztásra irányuló esetleges kívánságukat a jegyzés alkalmával az „Aláírási nyilatkozat”-nak erre a célra megjelölt helyén kifejezhetik. Ily kívánság hiányában a jegyzett összegeket a legnagyobb címletekben fogják kiszolgáltatni.

A kölcsön felmondása.

A m. kir. pénzügyminiszterium a kibocsátandó 6% os járadékkölcsönre vonatkozólag fenntartja magának azt a jogot, hogy előre közléteendő három havi előzetes felmondás mellett, ezt a kölcsönt egészben vagy részben, névértékben visszafizethesse, azonban az esetleges felmondás 1922. augusztus hó 1. ét megelőző időre nem történhetik.

Betétek felhasználása.

A betéti üzlettel foglalkozó intézeteknél s más ily cégeknek 1914. augusztus hó 1. előtt betéti könyvre elhelyezett, egyébként e moratorium feloldó rendeletben foglalt korlátozások alá eső betétek a kibocsátásra kerülő kölcsönre történő befizetések céljaira — önérthetőleg a kikötött felmondási idő épségbentartása mellett — teljes összegükben igénybevehetőek.

Ezen általános szabály alól kivételt csak a román betörés által sújtott erdélyi megyékben működő pénzügyintézeteknél elhelyezett betétek képeznek; ezek a betétek a jegyzés céljaira egyáltalában nem vehetőek igénybe.

Azok, akik a befizetésekre pénzügyintézeti betétjüket kívánják igénybe venni, annál az intézetnél, vagy cégnél, illetve annak az intézetnek vagy cégnek közvetítésével tartoznak jegyezni, amelynél a határidő elteltekor

Különleges kedvezmény a hatodik hadikölcsönnél.

A most kibocsátásra kerülő 6%-os járadék-kötvények felhasználhatók lesznek az 1916 évi XXIX. tc. alapján kivetendő hadi nyereségadó fizetésére.

Kölcsönnyújtás kedvezményes kamatláb mellett a kibocsátandó kötvényekre kölcsönjegyzés céljaira.

A kibocsátandó kötvényekre az Osztrák-Magyar Bank és a M. kir. hadikölcsönpenztár a kötvényeknek kézizálogul lekötése (lombardozása) mellett a névérték 75%-áig, a mindenkori hivatalos váltóleszámitolási kamatlábon, tehát jelenleg 5%-os kamattal, nyújtanak kölcsönt. Ezek a kedvezmények 1917. évi december 31-ig maradnak érvényben. A hatodik hadikölcsönnél egyébként is mindazok a kedvezmények biztosítva vannak, amelyek az ötödik hadikölcsönnél az aláírókat megillették.

A nevezett két intézet ugyancsak a mindenkori hivatalos váltóleszámitolási kamatlábon nyújt náluk zálogul elfogadható értékpapírokra kölcsönt, ha a felveendő összeg igazoltan a jelen felhívás alapján aláírt összegek befizetésére szolgál.

A meghosszabbított ily kölcsönök a mérsékelt kamatláb kedvezményében 1917. évi december 31-ig szintén részesülnek.

A fenti befizetési határidők alatt folyósított és igazoltan a jegyzett összegre történő befizetés céljaira szolgáló kölcsönök után a fél kívánságára a mindenkori hivatalos váltóleszámitolási kamatláb helyett 1917. évi december 31-ig évi 5%-os állandó kamatláb biztosítatik.

Ezenfelül az Osztrák-Magyar Bank és a M. kir. hadikölcsönpenztár a fent körülírt módzatok mellett azoknak, akik igazolják, hogy a jelen aláírási felhívásban foglalt befizetési határidők alatt az aláírásra bocsátott hadikölcsön jegyzése céljából más hitelintézetnél (bank, takarékpénztár, hitelzövetkezet stb.) vagy bankcégnél vettek fel kölcsönt, a kölcsön ama részének visszafizetésére, amely az ily irányú kérelem előterjesztésekor még igazoltan fennáll, évi 5%-os állandó kamatlábon fognak új kölcsönt nyújtani, s ennek a kölcsönnek meghosszabbításánál is évi 5%-os állandó kamatlábot fognak alkalmazni; ez a kedvezmény is 1917. évi december 31-ig marad érvényben.

A kormány gondoskodni fog arról, hogy az Osztrák-Magyar Bank és a M. kir. hadikölcsönpenztár által a jelen pont értelmében 1917. évi december 31-ig nyújtott kedvezmények ezen idő eltelté után 1922. évi június hó 30-ig terjedő hatállyal a jegybank vagy valamely más a kormány által kijelölendő intézet által nyujtassanak.

A hatodik hadikölcsön előnyös feltételei, a pénzpiac kedvező helyzete, a háborút a végső döntés felé érlelő győzelmeink és annak világos felismerése, hogy a létünkért folytatott nagy küzdelem diadalmas befejezésére szükséges kölcsön jegyzésében való minél nagyobb részvétellel magánérdekeink mellett a közérdeket is hathatósan szolgálhatjuk; biztosítékai annak, hogy a hatodik hadikölcsön jegyzésének eredményében előreláthatólag még imponansabban fog megnyilvánulni az ország lelkes önbizalma és nagy teherbírásáról ismételtén fényes bizonyosságot tevő közgazdasági ereje, mint az előző hadikölcsönöknél.

A Csobánosvölgy és a Súlyomtár közti útközet.

Március 8-iki győzelmünk alkalmával az oroszok csaknem egy egész gyalogezredüket elvesztették. Csapataink önbizalma magasra fokozódott. A Söverjes és lejtőjének elfoglalása, a Csobános-völgyi gát és a Monte Carunta déli kiágazásainak bevételé, a nyugati csatlakozó állások eltolása simán ment, teljes sikerrel. De hátra volt még néhány „szépséghiba”, amelyet meg kellett javítani. Egy sűrű, átláthatatlan, nagykiterjedésű erdő lehetővé tette az ellenség számára, hogy észrevétlenül erőket gyűjtsön össze. A Súlyomtár és a Csobános-völgy közti állásunk is túlságosan öblös volt. Végül pedig még egy ellenséges támpont, amely géppuskáival megzavarta a völgyben való közlekedést. Minde „szépséghibák” eltávolítására március 23-át jelölték ki.

Az ellenséges állás terepszakaszán két hely kínálkozott. Az egyik közvetlenül délre

a Súlyomtár románkordon-örhelyétől, nyílt és erdőlen hely, tűzérsgünk és aknavetőink számára könnyen megközelíthető. A másik a határon végighúzódó hegyhát lett volna, a maga meredek, szinte megmászhatatlan kupjával, amelyen az ellenség erős géppuskátámpontja volt. Az ellenség itt négy emelet-szerű állást épített ki, amellel tömördek mély, bokrokkal telenőtt szakadék volt itt, amelyekbe az ellenség könnyen elhúzódhatott volna tűzérsgünk és aknavetőink elől és bántatlanul gyülekezhetett volna. A helyzetnek megfelelően tehát két rohamcsapat alakult: az északi a 9. és 45. sz. gyalogezredek, a déli a 9. gyalogezred részeitől. A támadást úgyuk és aknavetőink készítették elő. Mind a két rohamcsapat egyszerre nyomult előre, az ellenség folytonos ellentüzelésében. Az északi terepszakaszt a szó teljes értelmében legázoltuk. Száz orosz fogságba került. A feladat rövid idő alatt fényesen meg volt oldva.

A déli rohamcsapat kemény, elkeseredett küzdelmek árán szerezte meg a sikert. A meredek hegygerincet lépcsőről-lépcsőre kellett megmászni az ellenséges gyalogság és a géppuskák szakadatlan tüzeiben. Az oroszok szívósan, makacsul védekeztek. Három-négy lépcsőről még mindig tüzeltek a támadókra. Csak akkor adták föl a hiábavaló küzdelmet, mikor a mieink benyomultak az ellenséges állásokba. A Carunta-szakadékban még egy orosz ellentámadás következett. De nemcsak a támadást vertük vissza, hanem az ellenséget is visszavetettük. Az oroszok szívósan védelmezett géppuskátámpontját elhódítottuk, az ellenséges arcvonalat fölgöngyöltettük. Mikor délről és északról előnyomuló rohamcsapatunk kezét fogták, győzelmünk teljes volt. Az ellenség halottakban és sebesültekben nagy veszteségeket szenvedett. 500 orosz foglyul esett, 2 géppuskát és sok hadiszert zsákmányoltunk. Mindez aránylag egészen jelentéktelen veszteségünkbe került.

Az ellenség nemcsak két kilométer széleségű és másfél kilométer mélységű területet veszített, hanem a terep többi részét is föl kellett adnia, úgy, hogy most már a Monte Carunta egész nyugati lejtője tüzelésünk alatt áll és az ellenségnek a kordon-örhely és a Monte-Carunta közt alig van összeköttetése. A „szépséghibák” eltűntek. A művelésben a 9. sz. gyalogezred mellett még a 45. sz. gyalogezred és csekélyebb mértékben a 10. sz. gyalogezred is részt vett. Március 23-ika valamennyiüknek új babért, új büszkeséget jelent.

Kereskedők figyelmébe!

Viszonteladásra áruk, nagy választékban beszerezhető Vákár L. üzletében, Csikszereda.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Előfizetőinkhez.** Tisztelettel felkérjük előfizetőinket, sziveskedjenek az előfizetési díjakat postafordultával kiadóhivatalunknak beküldeni, mert ellenkező esetben kénytelenek vagyunk lapunk további küldését beszüntetni.

— **Megüresedett állás.** Közöltük, hogy a pénzügyminister dr. Kovács Albert ügyvédet I. oszt. adóügyi biztossá a VIII. fizetési osztályba kinevezte. Mint most értesülünk, dr. Kovács Albert állását nem foglalja el, hanem továbbra is ügyvédi gyakorlatát folytatja. Ez elhatározása folytán az állás legközelebb újból kinevezés alá kerül.

— **Halálos baleset.** Lapzártakor értesülünk, hogy tegnap este Mánya Antal csikrákosi körjegyző katonai automobilon Madaras és Csikrákos között halálos végű baleset áldozata lett. A gyorsan száguldó automobil, az Olt-híd egy karfájába ütközött, a heves összeütközés folytán Mánya Antal a gépkocsiból kilendült és a folyóba zuhant, hol halálát lelta. A gépkocsi vezetője halálos zúzódásokat szenvedett. Mánya Antal tragikus halála igen nagy részvétet keltett. Szorgalmas, kötelességtudó, szókimondó és hozzáférhetetlen tisztviselő volt, kit mindenütt előnyösen ismeretek egyenes jelleméről. A javakorában levő jegyzőt felesége, két gyermeke és kiterjedt rokonság gyászolja.

— **Személyi hir.** Gróf Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök kedden este városunkba érkezett. A főpásztor bejárta a gyergyói frontot, mindenütt bémált és teljes bizalmat keltett a jövő iránt, ahol csak megjelent. Kedden este Gyalóky Sándor főispánnal együtt Litzmann generalis vendége volt. A főpásztor ma bejárta a csiki frontot is és csütörtökön utazik el.

— **Dicsőszentmárton polgármestere lemondott.** Dicsőszentmártoni tudósítónk jelenti: Kedves József dicsőszentmártoni polgármester, aki jelenleg mint zászlós, a harcúterén teljesít szolgálatot polgármesteri állásáról lemondott.

— **A Csikszeredai Takarékpénztár Részvénytársaság a me nekülésből visszatérve, működését megkezdte.** Balogh Géza, az intézet új ügyvezető-igazgatója, az értékek ideiglenes elveszése miatt, minden részletre kiterjedő alapos revíziót tartott, melynek eredménye a köz szempontjából fölülte örvendetes: az értékek elveszése miatt az intézet semmi kárt nem szenvedett. — A most kezdődő hatodik hadikölcsön nyilvános aláírási helye lévén az intézet, minden a jegyzéssel kapcsolatos kérdésben a legnagyobb készséggel áll üzletfeleinek rendelkezésére.

— **Csikszereda lakossága.** A most megtartott népszámlálás adatai szerint, Csikszereda teljesen elmenekült polgári lakosságának közel fele már visszatért, mennyiben a népszámlálók 1670 lelket olvastak össze városunkban, mely szám napoként növekedik.

— **A hadikárok felvétele.** A csiki részekre alakított hadikárfelvevő bizottság hétfőn fejezte be elismerésre méltó munkáját Csikszereda város tisztviselői hadikár bejelentéseinek letárgyalásával. A bizottság most a nyugdíjas tisztviselők hadikárait tárgyalja, melyekkel rövidesen készen lesz. A napokban kerülnek sorra a kereskedők, iparosok, birtokosok és vegyes foglalkozásnak hadikárai, melyek már gyorsabb tempóban fognak tárgyalatni. Általában megállapíthatjuk, hogy a tárgyalások most gyorsabban haladnak, de így is körülbeül egy jó hónapot igénybe vesz Csikszereda város hátralevő hadikárainak letárgyalása. Ennek oka egyrészt az, hogy az ellenség által megszállott erdélyrészi területeken a legtöbb kárt aránylag Csikszereda város szenvedte. A községekben általában nincs annyi kár, igen sokban pedig alig volt kár; itt a bizottság tárgyalásai gyorsan fognak haladni. Értesülésünk szerint Gyalóky főispán intézkedett, hogy a gyergyói bizottság is kezdje meg Gyergyószentmiklóson működését. Intézkedett továbbá aziránt is, hogy a tisztviselők hadikárai soronkívül a gyergyószentmiklósi, gyergyótölgyesi, szépvízi és kászonalsziki járásokban és Gyergyószentmiklós városban is letárgyalassanak. E végből a szépvízi és kászonalsziki járásokba a bizottság ki fog szállni. A megállapított sorrend egyébként nem változik. Csikszereda város után a szépvízi, majd a kászonalsziki és végül a felcsiki járás fog következni. A bizottság szerdán és csütörtökön a Csiktaploczán Várdotfalván és Zsögödön lakó csikszeredai tisztviselők hadikárait is letárgyalja. A tisztviselők hadikáraitra vonatkozó bizottsági határozatok, befejezés után, nyomban fel fognak terjesztetni a belügyministerhez.

— **Dr. Kovács Gyárfás ügyvéd** ezuton értesíti megbízóit és a kiket érdekel, hogy irodáját újból megnyitotta.

— **Földet a székelységnek.** Udvarhely-megye legutóbbi közgyűlése a következő határozatot hozta: Kérje meg a törvényhatósági közgyűlés az államkormányt, hogy juttassa a háboruban résztvevő földnélküli katonákat legalább is akkora földterülethez, ahol lakhasanak és ennek megmaradását biztosítsa nekik és leszármazottjainak, mert ők ahhoz a haza földjének védelme által jogot szereztek. Tegye általában minden földnélküli katonával, de tegye különösen a székelységgel. Erősítse itthon a székelységet intézmények létesítésével, hogy képes legyen állami feladatát fokozott mértékben is teljesíteni.

Agár Takarékpénztár cikluszárdai fiókja, mint a VI. magyar hadiközlés hivatalos aláírási helye ezuttal is felhívja a t. közönség figyelmét a mielőltömögesebb jegyzésekre. Az állam most hatodszor fordul polgáraitokhoz, hogy a további hadviseléshez és a végső győzelem kivívásához szükséges anyagi eszközöket előteremtse. A kibocsátásra kerülő hadiközlés körülbelül 6.3% kamat jövedelmezt nyújt és annak jegyzése előnyös tőkebefektetést képez. Polgári kötelességünk s így hazafias cselekedet, mindon minden erőnkkel hozzájárulunk az új hadiközlésnek minél nagyobb sikeréhez. A jegyzés időtartama május 12-től június 12-ig terjed. Jegyezni lehet készpénzzel, vagy értékpapír biztosításával lombard útján is.

Börbeszerzés. A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara tudatja, hogy a Magyar Börbeszerzési Részvénytársaság elhatározta, hogy a felajánlásra kötelezett felsőbörzöket és a zsíros hasítókat a nagykereskedőknek csak oly feltételek mellett adja el, ha azok azon kiskereskedőknek, akik a Felosztó Bizottság kiutalási alapján hozzájuk vannak beosztva, a rendelkezésre álló készleteknek megfelelően és a talpbörzök arányához mérve felsőbörzöket is szolgáltatnak ki, amennyiben ilyenekre igényt tartanak, illetve ez igényüket bejelentik.

A Tömör-család a háboruban Nemes Tömör Géza, a 13-as cs. és kir. huszárezred alezredese, a hadiékítményes vaskezdőrend, a porosz sasrend, a katonai érdemkereszt és a signum laudis tulajdonosa, a ki a háboru kitörése óta egyetlen fiával, Tömör Gyulával és Károly öccsével több harcban hősiessé állta a nagy háboru küzdelmét, — a híres Iľmanovai csatánál mint ezredparancsnok harcolt, a románok erdélyi kivérése óta pedig az orosz-román fronton — hirtelen támadt tüdőgyulladásban e hónap 4-én ötven esztendő korában Csikszépvizen ki-szenvedett. Holttestét hazahozták és a családi sírboltban fogják elhelyezni. A hős alezredes Gyula fia még a múlt évben súlyos sebbel nyomtalanul eltűnt, Károly öccse pedig a kárpáti harcokban esett el. Az elhunyt özvegye, hodonyi Manassy Ilona, egyetlen lánya, Andrea, valamint testvérei: özvegy Ábrányi Kornélné Tömör Adrienne, Adorján Ágostonné Tömör Emma és Tömör János gyászolják.

A Marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara közleményei. A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara közli, hogy a romániai császári és királyi meghatalmazott mellett működő császári és királyi polgári biztos jelentése szerint a romániai német császári kormányzósággal oly értelmű megállapodás jött létre, hogy mindaddig, míg a Romániával, illetőleg a román természetes és jogi személyekkel szemben fennálló követelések biztosítása céljából a hitelezők érdekeit védő szerv létesítése iránt folyamatba tett tárgyalások befejezést nem nyernek, üzleti követelések érvényesítése, behajtása indokából Romániába szoló utazási engedélyek nem adnak ki.

A m. kir. ministeriumnak 642/1917. M. E. számú részletes rendelete, a fémárak pótlásul szolgáló üttött és kovacsolt vasárak legmagasabb árának újabb megállapításáról, megtekinthető a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamaránál, mire a kamara felhívja az érdekeltek figyelmét.

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara felhívja figyelmét az érdekelteknek, hogy a rubel értéke 3 korona 35 fillérbe lett megállapítva.

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara felhívja az érdekeltek figyelmét a kereskedelmi m. kir. ministernek 1917/917. számú rendeletére, mely a pamutfonalak pamutszövetek, a kötött és kötőszövet pamutárak valamint a pamut és félégyapjú szövetek és kötött férfi alsóruha forgalombahozatalának és feldolgozásának korlátozásáról 3790/1916.

M. E. szám alatt kiadott rendelet újabb kiegészítéséről szól, megtekinthető a kamara hivatalában.

A rézrekvirálás és Balánbánya. Kaptuk e sorokat egy felszíki atyánkfától: Rekvirálják a kilincseket, a mozsarakat, vereteket, harangokat s egyéb rezekeket. Bizottságok szaladgálnak országsszerte, hogy össze-írják a rekvirálendő tárgyakat, más bizottságok statisztikát csinálnak az így nyerendő készletekről, újra más bizottságok összegyűjtik, feltülykítik, ellengyűjtik s így tovább. Vége-hossza nincs a bizottságolásnak, az össze-írkálásnak, s az eredmény? Igazán jó volna tudni, hogy mennyi réz kerül ki a rézzel csak legtöbb esetben befutott kilincsekből? Dehát rézre szükség van a hadviselés szempontjából. Jó. Azonban: itt van Balánbánya. Amint a neve is mutatja: bánya, még pedig rézbánya. Ezidőszerint nyugdíjazott bányász. Nem mintha kimerült volna, ő nem, ehhez még kellene jó egy néhány évtizedes intenzív bányászás, hanem csak úgy. Talán azért, mert háboru van, az ember kell a frontra, talán azért, mert kell az ember réz rekvirálásához. De hát nem volna-e jobb ezt a dolgot megfordítani? Inkább Balánbányára küldeni, ezekhez a még szükséges egy-két gépet mellékelni s megkezdeni teljes erővel az üzemet? Bizonyára nagyobb lenne az eredmény! Naponként fél vagon tiszta réz — egyelőre. Később még több. Ez csak egy hónap alatt 15 egész vagon. Vajjon mennyi idő kell az összes rézrekviráló bizottságoknak, amíg ennyit összeszednek? S a költségek mennyivel kevesebbek?

A hadvezetőségnek sok réz kell. Miért hever hát ott egy bánya kiaknázatlanul, amelyet pedig oly könnyen lehetne üzembe helyezni? Ha mi nem vagyunk emberei, adják oda a németeknek, majd üzembe helyezik őket, akár csak Szerbiában.

Halálozás. Tamás József birtokos f. hó 10-én 82 éves korában, házasságának 53-ik évében hirtelen elhunyt. Tamás József hosszú időn át volt a csikszeredai ipartestület elnöke és élénk részt vett a városi közéletben. A románok házat és minden gazdasági épületét porig égették, ő maga is feleségével nehezen menekült el. A menekülésből csak a napokban tért vissza idegen hajlékba, de magas kora már nem bírta a fáradságot. Eppen csak haza jött meghalni. Halálát felesége, négy gyermeke és kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése igen nagy részvét mellett ment végbe.

A csikmegyei hetivásárok. A kereskedelmi m. kir. minister megengedte, hogy Csikvármegye területén a hetivásárokat a háboru tartama alatt vasárnapon tartásuk meg.

Az erdélyi menekültek visszatérése. A belügyminister értesítette a törvényhatóságokat, hogy Erdélybe most már minden községbe vissza lehet térni és így a menekült lakosságot vissza kell szállítani, a segélyezéseket pedig meg kell szüntetni. Csupán a háromszékme gyei Bereck, Gelence, Gyulafalva, Ojtoz, Osdola, Sósmező és Zabola, továbbá a csikmegyei Béibor, Borszék, Gyergyóbékás, Holló, Tölgyes, Gyimesbükk, Felsőlok, Közélok, Kásonaltiz, Kásonfeltiz, Kásonföld, Jakabfalva, Ujfalu és Vasláb községbe tilos még a visszatérés.

Halálozás. Id. Lázár János, a „Gyergyói Első Takarékpénztár Részvénytársaság“ vezérigazgatója f. hó 6-án, 78 éves korában, szíveelhűdés következtében váratlanul meghalt.

Meghosszabbították a zárórat. A hivatalos lap rendeletet közöl a záróra meghosszabbításáról. Eszerint az étkezobhelyiségek, vendéglők, kávéházak és korcsmák zárórája ezután éjjeli 12 óra lesz, az egyesületeké szintén. Az üzletek esti hét óráig tarthatnak nyitva, a kizárólag élelmiszerek eladásával és egyedáru árusításával foglalkozó üzletek zárórája az új rendelet szerint esti 8 óra. A más, érvényben levő rendeletek továbbra is érvényben maradnak. Így a színházak és mulatók zárórája továbbra is esti 10 óra marad. Az új záróra-rendelet május 10-én lépett érvénybe.

Lentermelés. A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara felhívja a mezőgazdák figyelmét — saját érdekükben — azon körülményre, hogy előreláthatólag nemsokára befejezést nyer ezen irtózatos pusztításokat végző hadjárat és azután bizony még sok időbe fog kerülni, míg a nyers anyagok, — közte a len is — kellő mennyiségben rendelkezésünkre

fognak állani. Eddig leginkább külföldi lenből készült fonalakat dolgozott fel a magyar lenszövőipar, de a háboru után a külföld első sorban a saját belföldi szükségletét fogja fedezni és így egész bizonyos, hogy len nélkül maradunk. Már most kell gondoskodni arról, hogy ilyen anyagok, amelyek itt a belföldön kellő mennyiségben nem természetnek, itten termeltesenek, különösen a len olyan termelési ág, amely igen rentábilis és ennek ami talajunk is nagyon megfelelő. Ennél fogva úgy az ország, mint saját érdeke is, hogy a lentermelés minél intenzívebb legyen.

Tábori kulacs és sátor özvegyek. A m. kir. honvéd központi ruhatár, az 1917. évi 113,342 sz. honvédelmi ministeri rendelet alapján a m. kir. honvédség részére 150.000 drb. tábori kulacs és 30.000 drb. sátor özvegynek 1917. évi június és július végéig, egyenlő havi részletekben leendő szállításra, nyilvános pályázatot hirdet, melynek részletes feltételei megtekinthetők a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamaránál.

Árdrágitók büntetése. Puskás Imre rendőrkapitány id. Ferencz Mártonné maddfalvi lakost a hagymának tulmagas áron való árusítása miatt 5 napi elzárásra és 50 korona pénzbírságra ítélte.

András Dénesné csiktaploczai lakost ugyancsak a csikszeredai rendőrkapitány egy kiló szappannak 15 korona 15 fillérért való árusítása miatt 200 korona pénzbírságra és készletének elkobozására ítélte.

Pályázati hirdetmény. A kereskedelmi m. kir. minister pályázatot hirdet a Goldberger Erzsébet által létesített alapítvány 2400 koronát kitevő kamataira, melyből nyolc, egyenként 300-300 koronás segélydíj adatik ki. Pályázhatnak fiatalon elhunyt magyar honos iparosmesterek szegény sorsu özvegyei vagy 18 évet be nem töltött fiu vagy leány árvái. A pályázat részletes feltételei megtekinthetők a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamaránál.

Szerkesztői üzenetek.

K. A. Maramarosziget. Az intézet Csikszeredán régebbi idő óta működik. Zárószámadást közelebről fog kiadni, de értesülésünk szerint a múlt évre osztalékot egyáltalában nem fizet.

Kalapok, virágok, tűzekek kaphatók. — Alakitást, diszítést vállalok. — Gyászkalapok készten és 24 órán belül készítek. **W. Müller Juliska, Csikszereda, Apaffy Mihály-utca 38.** 1-2

JAMAICA RUM

1 literes palackokban 12, 14 és 16 kor.

Széküldés postán és vasuton.

Bloch Gy. és Társa,
Budapest, VI., Aradi-utca 16. sz.

1-3

Sz. 8-1917.

Hirdetmény.

Csikszentdomokosi közbirtokosság alulírott előjárósága közhírré teszi, hogy a Csikszentdomokos közbirtokosság tulajdonát képező és az I. sz. határrészben fekvő kaszálók folyó évi május hó 20-án délelőtt 8 órakor Csikszentdomokos községhezánál nyilvános árverésen 1 (egy) év tartamára haszonbérbe fognak adni.

Árverési feltételek a birtokossági előjáróságnál megtekinthetők.

Csikszentdomokos, 1917. évi május hó 11 én.

Birtokossági előjáróság.